

Boros Sándor

PhD hallgató

Debreceni Egyetem, Marton Géza Állam- és Jogtudományi Doktori Iskola

A CISG ÉS A UPICC GYAKORLATI JELENTŐSÉGÉNEK ÉRTÉKELÉSE

Debreceni Jogi Műhely, 2022. évi (XIX. évfolyam) 1-2. szám
(2022. augusztus 25.)

DOI 10.24169/DJM/2022/1-2/2

Absztrakt: Jelen tanulmány elsődleges célja a jogirodalom által kifejezetten jelentősnek titulált, a nemzetközi kereskedelmi jog területén megalkotott jogi szabályozók közül a Bécsi Vételi Egyezmény (CISG) és a Nemzetközi Kereskedelmi Szerződések Alapelvei (UPICC) értékelésének útján annak megállapítása, hogy a vizsgálat tárgyává tett jogi instrumentumoknak mekkora a tényleges gyakorlati relevanciája, alkalmazási volumene. A kitűzött célok megvalósítása érdekében a tanulmány a CISG tekintetében a rendelkezésre álló empirikus kutatások eredményeire, míg a UPICC vonatkozásában az elérhető esetjogi kivonatokra támaszkodik. A Bécsi Vételi Egyezmény esetében megállapítható, hogy az Egyezmény gyakorlati alkalmazásának volumene mérsékelt, elmarad attól a sikerességtől, amit a jogirodalom tulajdonít a számára, míg a UPICC közzétett joggyakorlatának a revíziója eredményeként egyértelműen rögzíthető, hogy az UNIDROIT Alapelvek elsődlegesen a nemzeti jog, valamint a nemzetközi egyezmények értelmezését, kiegészítését hivatott elősegíteni, a felek hajlandósága a UPICC elsődleges alkalmazása iránt rendkívül csekély mértékű. A tanulmány továbbá foglalkozik a jogi szabályozók nemzeti jogalkotásra gyakorolt hatásaival is, mely körben mindkét instrumentum vonatkozásában megfigyelhető a jelentős mértékű befolyás az egyes országok polgári anyagi jogi kodifikációja tekintetében.

Kulcsszavak: Bécsi Vételi Egyezmény, Nemzetközi Kereskedelmi Szerződések Alapelvei, nemzetközi kereskedelmi jog, esetjog

The evaluation of practical significance of the CISG and UPICC

Abstract: The main aim of the present study is to determine the real practical relevant and volume through the evaluation the United Nations Convention on Contracts for the International Sale of Goods (CISG) and the UNIDROIT Principles of International Commercial Contracts (UPICC). In order to achieve the mentioned aims, the study applies the results of the available empirical studies regarding to the CISG, whilst regarding to the UPICC, the study applies the available case law abstracts. In case of the Vienna Convention, it can be obviously stated that, the volume of practical application of the CISG is rather moderate, lags behind the success that the legal literature attributes to it, whilst under the results of revision the available case law in connection with the UPICC, can be declared that, the UNIDROIT Principles mainly promotes the interpretation and completion of the national law and also the international legal instruments, the contracting parties intend to apply firstly the UPICC as substantial law, is rather low. Furthermore the study also pay attention the CISG and the UPICC influence to the national law legislation, and declares that, both legal instruments have a huge impact to the national law making.

Keywords: CISG, UPICC, international trade law, case law

Beurteilung der praktischen Bedeutung von CISG und UPICC

Abstrakt: Das primäre Ziel dieser Studie ist, durch Untersuchung des Übereinkommens der Vereinten Nationen über Verträge über den internationalen Warenkauf (CISG) und der UNIDROIT Grundregeln für internationale Handelsverträge (UPICC) – als durch die Rechtsliteratur für ausgeprägt bedeutend gehaltene Rechtsinstrumente auf dem Gebiet des internationalen Handelsrechts – festzustellen, wie groß die praktische Relevanz und das Anwendungsvolumen der beiden geprüften Übereinkommen ist. Im Interesse der Verwirklichung der gesetzten Ziele stützt sich die Studie auf die Ergebnisse der hinsichtlich des CISG zur Verfügung stehenden empirischen Forschungen, während sie im Falle von UPICC auf den erreichbaren Auszügen aus der Rechtspraxis basiert. Im Falle von CISG lässt sich feststellen, dass das Volumen der praktischen Anwendung des Übereinkommens bescheiden ist und hinter dem Erfolg zurückbleibt, den die juristische Literatur ihm zuschreibt.

Während man infolge der Analyse der über die UPICC veröffentlichten Rechtspraxis auch eindeutig festhalten kann, dass die UNIDROIT Grundregeln in erster Linie dazu dienen, die Auslegung und Ergänzung des nationalen Rechts beziehungsweise der internationalen Übereinkommen zu fördern, doch ist die Bereitschaft der Parteien, UPICC als primäres Instrument anzuwenden, äußerst gering. Weiterhin setzt sich die Studie mit den auf die nationale Gesetzgebung ausgeübten Wirkungen durch beiden Übereinkommen auseinander, im diesem Kreis lässt sich beobachten, dass beide Instrumente in manchen Ländern einen bedeutenden Einfluss auf die Kodifikation des materiellen bürgerlichen Rechts ausüben.

Schlachworte: CISG, UPICC, internationales Handelsrecht, Fallrecht

Bevezetés

A gazdasági színtérnek az utóbbi évtizedekben bekövetkezett rendkívüli mértékű szélesedése megteremtette a globális piacot, mely folyamat a normatív szabályozás oldaláról is globális megközelítést igényel, ugyanis a nemzetközi magánjog és kereskedelmi jog elmélete szerint az üzleti élet fejlődését akadályozza a nemzeti kereskedelmi jogok különbözősége (METZINGER, 2015, p. 225.). A külkereskedelmi kapcsolatok szélesedése, a technológiai fejlődés, a multinacionális vállalatok expanziója, valamint a jogügyletek komplexitása az egymással szerződéses jogviszonyban álló üzleti partnerek közötti jogviták gyarapodását eredményezi, számban és összetettségben egyaránt, így az üzleti élet szereplőinek alapvető elvárása az, hogy a nemzetközi jogügyleteikre általánosságban ugyanazok a szabályok vonatkozzanak, függetlenül attól, hogy mely nemzet bírósága értelmezi a kialakult jogvita alapját képező szerződést (MOLNÁR, 2016, p. 22). A folyamatosan bővülő külkereskedelmi kapcsolatok miatt a nemzetközi kereskedelmi jog tekintetében, a kiszámíthatóság és költséghatékonyság megvalósítása érdekében szükségessé vált azoknak a jogi szabályozóknak a kidolgozása, melyek megoldást kínálnak az egymással szerződéses jogviszonyba lépő feleknek arra, hogy a jogügyletüket a nemzeti jogforrásoktól független, nemzetközi hatállyal bíró jogi instrumentum hatálya alá vonják, mely figyelembe veszi a tranzakciónak a nemzetközi jellegéből adódó sajátosságait.

Kifejezetten ezen célkitűzés megvalósítása érdekében jött létre a Nemzetközi Intézet a Magánjog Egységesítéséért (UNIDROIT) elnevezésű kormányközi szervezet, valamint az ENSZ égisze alatt a Nemzetközi Kereskedelmi Jogi Bizottság, az UNCITRAL. Az UNCITRAL által megalkotott, az áruk nemzetközi adásvételi szerződéseiről szóló Bécsi Vételi Egyezmény (*United Nations Convention on Contracts for the International Sale of Goods; CISG*) 1980-ban került elfogadásra, míg az UNIDROIT által kodifikált Nemzetközi Kereskedelmi Szerződések Alapelvei (*UNIDROIT Principles of International Commercial Contracts; UPICC*) 1994-ben, majd három alkalommal is módosították azt, legutóbb 2016-ban.

A CISG vitathatatlan jelentőségét egyrészt az adja, hogy a nemzetközi kereskedelmet alapvetően működtető adásvételi jogot szabályozza, másrészt az, hogy szabályai külön kikötés nélkül is alkalmazást nyernek, a hatálya alá tartozó tranzakciók esetében. A UPICC pedig egyedülálló módon összefoglalja a szerződési jognak azokat az alapelveit, amelyek, ha nem is valamennyi jogrendszerben, de sokban megtalálhatóak, továbbá írásba foglalja a nemzetközi kereskedelmi gyakorlat során kialakult joganyagot, így hozzájárulva a nemzetközi kereskedelmi jogügyletek szabályozásához.

A vizsgálat tárgyává tett két jogi instrumentum közötti kölcsönhatás elsősorban abban ragadható meg, hogy a UPICC egyik deklarált célkitűzése, a nemzetközi egyezmények kiegészítése, illetve értelmezésük elősegítése, mellyel összhangban a CISG tartalmaz arra vonatkozó rendelkezést, hogy az Egyezmény alkalmazása során felmerülő joghézagokat a nemzetközi kereskedelem általános elvei szerint kell megoldani.

Jelen tanulmány célja a Bécsi Vételi Egyezmény és a UPICC gyakorlati jelentőségének az értékelése, annak érdekében, hogy konkrétabb képet alkothassunk a nemzetközi kereskedelmi jogviszonyok jogalkalmazási tendenciáiról, valamint az elemzés alá vont jogi instrumentumok alkalmazási volumenéről. A tanulmány egy tágabb kérdéskört feszegető kutatás részeként került kidolgozásra, melynek hipotézise az, hogy a nemzetközi kereskedelmi jogalkotás eddigi eredményei nem váltották be az azokhoz fűzött, a gyakorlati alkalmazásuk volumenében megnyilvánuló elvárásokat, így kérdésként merül fel, hogy a felek a tipikusnak tekinthető nemzetközi tranzakciók tekintetében, milyen jogi szabályozót alkalmaznak.

1. A Bécsi Vételi Egyezmény (CISG)

Az Egyezmény gyakorlati alkalmazása

Az Egyezmény *expressis verbis* rögzíti, hogy a szerződő felek szabadon kizárhatják a CISG alkalmazását a jogviszonyuk vonatkozásában (1987. évi 20. törvényerejű rendelet 6. Cikk). Az Egyezmény kizárásának esetében, a felek közötti szerződésre irányadó joggá a nemzeti jog válik.

Az Amerikai Egyesült Államokban 2004 és 2007 között készített három felmérés eredménye azt mutatja, hogy 55% és 71% közé tehető azon ügyvédek száma, akik azt tanácsolják ügyfeleiknek, hogy éljenek a CISG kizárásának lehetőségével (KOEHLER – YUJUN, 2008, pp. 46-48., PHILIPPOPOULOS, 2008, p. 357., pp. 361-363., FITZGERALD, 2008, p. 67.). A válaszadók a kizárás elsődleges indokaként az Egyezmény nem túl széleskörű ismertségét jelölték meg. Második számú kizárási okként került meghatározásra az, hogy amíg a szerződő feleknek lehetőségük van arra, hogy alkalmazzák a nemzeti jogot, addig nincs szükség nemzetközi jogi instrumentum alkalmazására. A kizárás harmadik leggyakrabban előforduló indokaként a válaszadó ügyvédek előadták, hogy ügyfeleik nem látnak előnyt a CISG alkalmazásából. A negyedik indok szerint az Egyezményt korábban már alkalmazó feleknek nem megfelelő tapasztalataik vannak a CISG alkalmazásával összefüggésben. Az ötödik indok szerint nem kielégítő a CISG joggyakorlatával kapcsolatban elérhető esetjog volumene. Az Amerikai Egyesült Államok tekintetében találkozhatunk olyan jogirodalmi állásponttal is, mely a CISG mérsékelt alkalmazását azzal magyarázza, hogy az Egységes Kereskedelmi Kódex (*Uniform Commercial Code; UCC*) használata olyan széleskörű, hogy kiszorítja az Egyezmény alkalmazását, sőt egyes szerzők azt is megállapítják, hogy a bíróságok nem veszik a fáradságot a CISG szövegének tanulmányozására sem (GRBIC, 2013, p. 173.). Hasonló a helyzet Ausztrália esetében is (SPAGNOLO, 2009, p. 160.).

Németországban a 2004-ben lebonyolított két felmérés eredményei alapján megállapítható, hogy 45% és 73% közé tehető azoknak az ügyvédeknek a száma, akik rendszeresen a CISG kizárására tesznek javaslatot az ügyfeleik számára (SPAGNOLO, 2014, p. 151.). Hasonló eredményre jutott a Martin Koehler által lefolytatott felmérés is, mely szerint az Amerikai Egyesült Államokban a résztvevők 70,8%-a, míg Németországban a válaszadók 72,2%-a tesz rendszeresen javaslatot az Egyezmény kizárására (KOEHLER). Németországban,

hasonlóan az USA-hoz, a jogi képviselők a kizárást a legnagyobb arányban az Egyezmény nem túl széleskörű ismertségével indokolták, második okként pedig azt jelölték meg, hogy mivel a felek rendelkezésére áll a nemzeti jog, így a CISG alkalmazása nem szükséges.

Az Ausztriában 2007-ben elvégzett kutatás eredménye szerint az ügyvédek 55%-a javasolja az Egyezmény kizárását (SPAGNOLO, 2014, p. 151.). A Svájcban 2008-ban lebonyolított felmérés szerint a svájci ügyvédek 62%-a javasolja a CISG kizárását (WIDMER– HACHEM, 2008, p. 285.).

A 2007-ben Kínában készített felmérés eredménye szerint a kínai ügyvédek 37%-a javasolja a Bécsi Vételi Egyezmény rendelkezéseinek kirekesztését az ügyfelek részére (KOEHLER – YUJUN, 2008, p. 50.). A kizárás elsődleges indoka az, hogy amíg a szerződő feleknek lehetőségük van arra, hogy alkalmazzák a nemzeti jogot, addig nincs szükség nemzetközi jogi instrumentum alkalmazására, mely kizárási ok az USA, valamint Németország vonatkozásában a második helyen került rangsorolásra. A CISG nem túl széleskörű ismertsége, mint kizárási ok, a második helyre került.

2015-ben, a Bécsi Vételi Egyezmény elfogadásának 35. évfordulójának alkalmából, az UNCITRAL és a Zágrábi Egyetem Jogi Kara 22 ország részvételével empirikus kutatást folytatott le annak érdekében, hogy vizsgálat tárgyává tegyék az Egyezmény joggyakorlatát, alkalmazásának volumenét.¹ Magyarországon részéről a kutatásban Glavanits Judit vett részt. Az empirikus kutatás keretében egyrészt a Magyar Ügyvédi Kamara, valamint a Győr-Moson-Sopron Megyei Ügyvédi Kamara közreműködésével a nemzetközi kereskedelmi szerződéskötés területén jártas ügyvédi joggyakorlat feltárására került sor, másrészt a teljes magyar törvényszéki rendszerben kiküldésre került az a kérdőív, amely a bírósági tapasztalatok felmérését szolgálta (GLAVANITS, 2016, p. 67.). A kutatási eredmények azt mutatják, hogy a Bécsi Vételi Egyezmény kizárásával a 35 válaszadóból 6 szokott élni, de mind a 6 válaszadó évi 10 tranzakciónál többet lebonyolító ügyvédi iroda. Két válaszadó a kizárást azzal indokolta, hogy a CISG a nemzetközi gyakorlatban nem elfogadott, másik két válaszadó pedig azzal, hogy az Egyezmény kizárását az ügyfelek kifejezetten kérik. A fennmaradó két ügyvéd pedig azt rögzítette, hogy eladói oldalon előnyösebb csak a magyar anyagi jog alkalmazása, mivel a konvenció bizonyos területeket nem szabályoz, így jogvita esetén „megkettőződik” az alkalmazandó jog, mely bonyolítja az ügy elbírálását (GLAVANITS, 2017, pp. 13-14.). A kizárás elmaradásának lehetséges oka lehet az

Egyezmény ismeretének hiánya is, ugyanis a nemzetközi adásvételi szerződéseket szerkesztő ügyvédek 28%-a még nem találkozott az Egyezmény szabályaival, míg a bíróságoktól érkezett válaszok alapján a válaszadók több mint fele nem találkozott még a joggyakorlatában az Egyezmény rendelkezéseivel (GLAVANITS, 2016, pp. 79-81.).

A hivatkozott felmérések eredményei alapján kijelenthető, hogy a különböző országokban lebonyolított felmérésekkel érintett ügyvédek több mint fele rendszeresen javasolta a Bécsi Vételi Egyezmény kizárását, ez alól egyedül Kína jelentett kivételt.

A Globális Adásvételi Jog (*Global Sales Law*) elnevezésű felmérést 2009 őszén bonyolította le az UNCITRAL, melynek keretében megközelítőleg 5000 személyt kerestek meg, akiket alapvetően négy csoportba soroltak: gyakorló ügyvédek, választottbírák, kereskedelemmel foglalkozó vállalkozások, és egyetemi jogi karok. Továbbá különböző e-mail listák használatával mások figyelmét is felhívták az online kérdőív kitöltésére. Ennek eredményeként végül közel 9000 személy részére kerültek kiküldésre a kérdőívek, akik összesen nyolcvannyolc különböző országot képviseltek (COYLE, 2016, p. 207). A 640 darab kitöltött kérdőív nyolcvanöt különböző országból érkezett vissza, mely államok 58%-a az Egyezmény részes országának minősül. Az Egyezményben részes államokból érkezett válaszok 13%-a mindig, 32%-a néha, míg 55%-a soha vagy ritkán zárja ki a CISG alkalmazását (COYLE, 2016, p. 207.).

Az Egyezmény jogalkotási modellként történő alkalmazása

Az Egyezmény széleskörű transzformációja egyfajta politikai kompromisszumként is értékelhető a részes államok részéről, hiszen kodifikációjának 30 évet átívelő időszaka alatt különböző jogi kultúrájú országoknak sikerült egymással közös nevezőre jutnia (ZELLER - ALPER, 2019), így az Egyezmény kiindulópontként szolgál a nemzetközi kereskedelmi anyagi jog egységesítése körében, ugyanis egyértelműen megfigyelhető a Bécsi Vételi Egyezmény hatása a nemzetközi szintű kereskedelmi jogharmonizáció eddig elért eredményei tekintetében.

Felfedezhető a CISG hatása a UPICC (SCHWENZER – HACHEM, 2009, p. 461.), valamint az Európai Unió keretében megszületett Európai Szerződési Jogi Alapelvek (*Principles On European Contract Law; PECL*) vonatkozásában is (LANDO, 2005, p. 30.). Továbbá tetten érhető a kapcsolat az Európai Parlament

és a Tanács 1999/44/EK irányelve tekintetében is, mivel az uniós jogalkotás az áruk megfelelőségének definícióját az Egyezmény 35. Cikke alapján alkotta meg (SCHWENZER – HACHEM, 2009, pp. 461-462.).

Az Egyezmény hatása nem csak a nemzetközi szintű jogalkotás, hanem a nemzeti anyagi jogi kodifikáció vonatkozásában is érvényesül, számos ország polgári jogi kódexe tekintetében, mely hatás alapvetően az Egyezményben rögzített jogintézményeknek és jogi koncepcióknak a hazai jogba történő átültetésében manifesztálódik (OSMANI-SADRIU, 2019-2020, p. 338.). A legjelentősebb mértékű kölcsönhatás az Egyezmény és a nemzeti adásvételi jog között, Svédországban és Finnországban figyelhető meg, annak köszönhetően, hogy a jogalkotók a hatályos nemzeti joganyagot az Egyezmény tükrében vonták revízió alá, így lényegében a rekodifikáció során az Egyezmény szolgált kiindulópontként (OSMANI-SADRIU, 2019-2020, p. 400.; SZABÓ, 2014, p. 14.). Megfigyelhető az Egyezmény befolyása a világkereskedelem számos kiemelt szereplője vonatkozásában is, ugyanis Németország (SZABÓ, 2014, p. 14.), Kína (SCHLECHTRIEM, 2005, pp. 30-31.), és Franciaország (MUNOZ – KROEPFLY, 2020, p. 208.) kötetmi jogi reformjai során is kitüntetett szerepet játszottak az Egyezményben foglalt rendelkezések.

Kiemelt relevanciával bírt az Egyezmény a rendszerváltó országok jogalkotása során is (OSMANI-SADRIU, 2019-2020, p. 399.; SCHLECHTRIEM, 2005, pp. 30-31). Ezzel összhangban tartalmazza a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvényhez fűzött Indokolás azt, hogy a kódex merít a nemzetközi jogalkotás eredményeiből is. Ebben a körben az Indokolás első helyre rangsorolja a Bécsi Vételi Egyezményt (A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvényhez fűzött Indokolás). A Ptk. és az Egyezmény közötti kapcsolat a polgári jogi kódex több rendelkezése tekintetében is tetten érhető,¹¹ azonban a két jogszabály közötti kölcsönhatás különösen jelentős a szerződéses rendszer vonatkozásában. A Ptk.-hoz fűzött, Vékás Lajos és Gárdos Péter által szerkesztett Nagykommentár a kódex 6:142. §-a vonatkozásában kifejezetten utal az Egyezmény 79. Cikkére akként, hogy a jogalkotó annak alapulvételével fogalmazta meg a kimentési klauzulát. A szerződésesség egyik alkalmazandó jogkövetkezményeként került szabályozásra a 6:141. §-ában a fedezeti szerződés konstrukciója, mely jogintézmény előzményét és kodifikációs mintáját az Egyezmény 75. Cikke jelenti, valamint annak bírói gyakorlata (VÉKÁS szerk., 2008, p. 813.; BORONKAY, 2015, p. 274.). A Ptk. a szerződésességgel okozott következménykárok és elmaradt hasznok megtérítendő mértékének reális határok közé szorítását az

előreláthatósági klauzula 6:143. § (2) bekezdésében történő felállításával valósította meg, mely doktrína alapját az Egyezmény 74. Cikke jelentette a magyar jogalkotó számára (CSÉCSY, 2009).

2. A Nemzetközi Kereskedelmi Szerződések Alapelvei (UPICC)

Az Alapelvek gyakorlati alkalmazása

Az Alapelvek alkalmazhatósági körével kapcsolatos rendelkezéseket a Preambulumban találhatjuk meg, melyek az Alapelvek gyakorlati alkalmazásának az alábbi eseteit különböztetik meg:

a) Az Alapelvek szerződésre történő elsődleges alkalmazása. Az Alapelveket alkalmazni kell, ha abban a felek megállapodnak. Ennek az alkalmazási esetkörnek a lényege, hogy a felek a szerződésben kifejezetten kikötik az Alapelvek alkalmazását, így ebben az esetben az Alapelvek, mint a felek által választott jog funkcionál. Hangsúlyozandó, hogy az Alapelvek elsődleges alkalmazásához vezet az is, ha a felek akként rendelkeznek, hogy a szerződéses jogviszonyukra az általános jogelvek, a *lex mercatoria* vagy hasonló szabályok vonatkozzanak.

b) Az Alapelvek kiegészítő jogként történő alkalmazása. Az Alapelveket alkalmazni lehet akkor is, ha a felek nem rendelkeztek a szerződésükben az alkalmazandó jog kérdéséről.

c) Az Alapelvek nemzetközi egyezmények, valamint a nemzeti jog értelmezésére, kiegészítésére történő alkalmazása. Az Alapelvekben foglaltak alkalmazást nyerhetnek akkor is, ha a felek szerződésére alkalmazni kell valamilyen nemzetközi egyezményt, valamint akkor is, ha a felek szerződéses jogviszonyát valamely nemzeti jog szabályozza, azonban annak vonatkozó szabálya értelmezésre vagy kiegészítésre szorul.

Az Alapelvek gyakorlati jelentőségének a megállapítása érdekében revízió alá vontam az UNIDROIT által működtetett UNILEX adatbázisát,ⁱⁱⁱ amely összesen 537 jogeset kivonatát tartalmazza. A jogesetek elemzése során az elsődleges vizsgálati szempont az volt, hogy az adott jogvitában az Alapelvek alkalmazási körei közül melyik valósult meg.

A kutatás tárgyává összesen 522 jogesetet tettem, mivel 15 döntést nem lehetett figyelembe venni, tekintettel arra, hogy ezekben az esetekben az eljáró bíróság

kizárta az Alapelvek alkalmazását a jogvita keretéből. Az ebben a körben közzétett választottbírói döntés szerint a UPICC a *lex mercatoria* kodifikációjának tekinthető, amely egyfajta referencia eszközként szolgálhat az egymással szerződő felek jogviszonyának szabályozásában, azonban nem bír normatív jelentőséggel, így nem helyettesítheti az alkalmazandó nemzeti jogot (ICC International Court of Arbitration, Lugano 9419). Hasonló döntés született az ICC 12701. szám alatt közzétett jogvitában is, melyben az eljáró fórum rögzítette, hogy bár a nemzetközi választottbíráskodás során nincs akadálya annak, hogy a bíróság általános jogelveket, így különösen a UPICC-t alkalmazza, azonban ez nem vezetne megfelelő megoldásra, tekintettel elsősorban arra, hogy önmagában az a körülmény, hogy a felek a szerződésben nem rendelkeztek az alkalmazandó jog kérdéséről, nem eredményezi a nemzeti jog alkalmazásának kizárását (ICC International Court of Arbitration 12701). A UPICC alkalmazhatóságával kapcsolatosan hasonló jogértelmezést tartalmaz a 243/1998. szám alatt közzétett választottbírói döntés is, mely rögzíti, hogy a UPICC kizárólag abban az esetben nyerhet alkalmazást, ha annak irányadó jogként történő alkalmazásában a felek a szerződés keretén belül kifejezetten megállapodnak (International Arbitration Court of the Chamber of Commerce and Industry of the Russian Federation 243/1998). Szintén erre a következtetésre jutott az Ukrán Kereskedelmi Bíróság az 5023/4701/12. számú döntésében (High Commercial Court of Ukraine 5023/4701/12).

A Kijevi Fellebbviteli Kereskedelmi Bíróság álláspontja szerint az Alapelvek rendelkezései egy tisztán nemzeti jogvitában nem nyerhetnek alkalmazást, mivel annak Preambuluma tartalmazza, hogy a dokumentum a nemzetközi kereskedelmi szerződések általános szabályait foglalja össze, így két ukrán székhelyű gazdasági társaság között megkötött szerződés tekintetében az Alapelvek szabályanyaga nem bírhat relevanciával (Kyiv Commercial Court of Appeal 57/166-57/165).

Az elemzés tárgyává tett 522 döntésből 34 esetben nyilvánult meg a UPICC elsődleges, irányadó jogként történő alkalmazása. A 34 döntésből mindösszesen 8 ügyben valósult meg a UPICC alkalmazása azáltal, hogy a felek kifejezetten az Alapelvek alkalmazásában állapodtak meg a szerződés keretén belül, míg 10 esetben azáltal, hogy a felek a szerződésben az alkalmazandó jogként a *lex mercatoria* kategóriáját jelölték meg, melyből az eljáró bíróság az Alapelvek Preambulumában rögzítettekkel összhangban vezette le a UPICC

alkalmazhatóságát. A fennmaradó 16 esetben a felek a bírósági eljárás keretén belül állapodtak meg a UPICC alkalmazásában, elsősorban a bíróság javaslatára.

26 esetben a UPICC kiegészítő jogként történő alkalmazását figyelhetjük meg azáltal, hogy a felek a szerződésükben nem rendelkeztek az alkalmazandó jog kérdéséről, így az eljáró fórum az Alapelvek irányadó jogként történő alkalmazását állapította meg. Ebben a körben érvényesül az a tendencia, mely szerint a bíróság a UPICC alkalmazása mellett dönt azokban az esetekben, amikor a jogvitában álló felek a saját nemzeti joguk alkalmazására tesznek javaslatot (ICC International Court of Arbitration, Paris 8261). Így oldotta fel a felek által az alkalmazandó jog tekintetében tett ellentétes javaslatokból fakadó feszültségeket a Stockholmi Választottbíróság is, amely a döntésében előadta, hogy ilyen esetekben az egyik fél nemzeti jogának alkalmazása hátrányos helyzetet teremt a másik fél számára, figyelemmel az alkalmazandó jog ismeretének hiányából adódó nehézségekre. Következésképpen a fórum a nemzetközi jogi instrumentumok alkalmazását részesítette előnyben, és mivel a jogvita tárgyául szolgáló licencszerződés vonatkozásában nem áll rendelkezésre nemzetközi jogi szabályozó, az egyetlen alkalmazható kodifikációs munka a UPICC. A bíróság azt is rögzítette, hogy a nemzeti jog kizárólag azokban az esetekben alkalmazható, ha az adott jogkérdés vonatkozásában a UPICC nem tartalmaz rendelkezést (Arbitration Institute of the Stockholm Chamber of Commerce 117/1999). Szintén a nemzeti jog kiegészítő jellegű alkalmazását rögzíti az ICC 11018. számú döntés is (ICC International Court of Arbitration 11018).

A fentebb hivatkozott, az Alapelvek kizárásának körében ismertett ICC 12701. számú döntéssel teljesen ellentétes a 30/2008. szám alatt közzétett választottbírósági ítélet, mely tartalmazza, hogy a felek jogválasztó klauzulájának hiányában a UPICC primátusa érvényesül, így a jogvitát annak megfelelően kell elbírálni (Gulf Cooperation Council Commercial Arbitration Centre 30/2008). Rio Grande do Sul Fellebbviteli Bírósága szerint pedig, nemzetközi kereskedelmi szerződésekkel kapcsolatos jogvita esetén a Bécsi Vételi Egyezmény, valamint az UNIDROIT Alapelvek alkalmazása egy sokkal rugalmasabb megoldáshoz vezethet, mint a nemzetközi magánjog szabályai szerint alkalmazandó anyagi jog (Court of Appeal of Rio Grande do Sul 70072362940).

462 esetben az Alapelvek nemzetközi egyezmények, valamint a nemzeti jog értelmezésére, kiegészítésére történő alkalmazása valósult meg. A nemzetközi egyezményekkel összefüggő kiegészítés tekintetében kiemelendő a Bécsi Vételi

Egyezmény, ugyanis az esetek döntő többségében a CISG kiegészítésére alkalmazták az Alapelveket. Különösen jelentős a kapcsolat a két jogi szabályozó között a kamat mértéke meghatározásának tekintetében, mivel a Bécsi Vételi egyezmény nem rendelkezik arról, így ebben a körben a bíróságok rendszeresen a UPICC alapján járnak el (Internationales Schiedsgericht der Bundeskammer der gewerblichen Wirtschaft – Wien SCH-4318; ICC International Court of Arbitration – Basle 8128).

Az ICC 11256. számú döntésében a Választottbíróság rögzítette, hogy a UPICC egy összehasonlító jogi kutatás eredményeként került kodifikálásra, így elsősorban a felek által választott nemzeti jog értelmezését hivatott elősegíteni (ICC International Court of Arbitration 11256). Hasonló jelentőséget és funkciót tulajdonít az Alapelveknek a Mexikóvárosi Választottbíróság is, mely előadta, hogy egy nemzetközi kereskedelmi jogvita elbírálása során a UPICC rendelkezései figyelembe vehetők, a felek előzetes – erre irányuló – megállapodásának hiányában is, azonban az Alapelvekre történő hivatkozás nem lehet ellentétes a nemzeti jogi szabályokkal. Mindazonáltal, az Alapelvek, amely a *lex mercatoria* kifejeződése, értékelhető a nemzetközi kereskedelmi szerződéses rendelkezések és a jogviszonyban álló felek szándékának értelmezése tekintetében, amikor ennek a szükségessége felmerül (ICC International Court of Arbitration, Mexico City 12949).

Az Ukrán Kereskedelmi Bíróság álláspontja szerint nemzetközi kereskedelmi jogvita eldöntése során, a vonatkozó kereskedelmi szektor szokásai minden esetben relevanciával bírnak, így azokat figyelembe kell venni, következésképpen az UNIDROIT Alapelvek figyelembevétele elkerülhetetlen, mivel az a nemzetközi közösség által elfogadott nemzetközi kereskedelmi szokások gyűjteménye (High Commercial Court of Ukraine 42/90-10).

A UPICC kizárásával kapcsolatos döntések ismertetése keretében hivatkozott, a Kijevi Kereskedelmi Fellebbviteli Bíróság által meghozott ítéletben foglalt megállapítással teljes mértékben ellentétesnek tűnik az Alapelvek vonatkozó joggyakorlata, ugyanis számos döntés rendelkezik arról, hogy akár nemzeti rendes bíróság tisztán nemzeti jogvita elbírálása során hivatkozott a UPICC valamely rendelkezésére, ezzel indokolva döntését vagy így erősítve azt. (Guangzhou Baiyun District People's Court (2001) Yun Fa Min Chu Zi no. 1430, Suprema Corte de Justicia de la Provincia de Mendoza, sala I(SCMendoza)(SalaI)).

Az elemzés tárgyává tett bírói döntések közül kiemelés igényel a Kolumbiai Alkotmánybíróság döntése, melynek keretében az Alkotmánybíróság a polgári törvénykönyv egyik rendelkezésének alkotmányossági vizsgálata során hivatkozott a UPICC releváns normájára (Constitutional Court Columbia C-1008).

Az Alapelvek jogalkotási modellként történő alkalmazása

Az Alapelvek preambuluma a már ismertetett alkalmazási körökön túl, rögzíti azt is, hogy az Alapelvek jogalkotási modellként is alkalmazást nyerhetnek. Ennek az alkalmazási kategóriának a vonatkozásában megállapítható, hogy a UPICC számos ország polgári jogi kódexének a kodifikációja során játszott kitüntetett szerepet. A UPICC jelentős hatást gyakorolt a német polgári törvénykönyv rekodifikációjának során, tekintettel arra, hogy a BGB szerződésesszegési rendszere a 2002-es reformot követően több olyan jogintézményt is tartalmaz, melynek alapjait az Alapelvekben találhatjuk meg (MIASHCHANAVA, 2016, p. 55.). Megfigyelhető a UPICC hatása Oroszország vonatkozásában is, ugyanis a jogalkotók az orosz polgári törvénykönyv megalkotása során referenciapontként alkalmazták az Alapelvek rendelkezéseit (FARIA, 2016, p. 243.). A legjelentősebb kölcsönhatás az Alapelvek és egy nemzeti polgári jogi kódex között, Litvániában figyelhető meg, mivel a litván jogalkotók kifejezett szándéka volt az, hogy a kodifikáció során a UPICC annyi rendelkezését figyelembe vegyék, amennyit csak lehetséges, tekintettel a gazdasági és társadalmi körülményekre (FARIA, 2016, p. 248.). Kína kötelmi jogi reformja során is szignifikáns szerepet játszottak az Alapelvek normái, ugyanis a kodifikátorok a más országok nemzeti jogi rendelkezéseinek a figyelembevételét nem tartották kívánatosnak, így a nemzetközi jogi instrumentumok jelentették a kodifikációs mintát, különösen a Bécsi Vételi Egyezmény és a UPICC (FARIA, 2016, p. 251.). A magyar Polgári Törvénykönyv kodifikációja során is hangsúlyos volt a UPICC, a Törvénykönyv Bevezető Rendelkezéseihez fűzött Indokolás is rögzíti, hogy „*A nemzeti kódexeken kívül a törvény merít a nemzetközi jogalkotás eredményeiből is. Ezek közül mindenekelőtt a Bécsi Nemzetközi Vételi Egyezmény, az UNIDROIT Alapelvek, az Európai Alapelvek, és az utóbbiból kiindulva megalkotott európai modellszabályok kínáltak megfontolásra érdemes, esetenként követhető példákat a szerződési jog szabályozásánál.*”

Következtetések

A Bécsi Vételi Egyezmény tényleges gyakorlati jelentőségének a mérését célzó empirikus kutatások, kérdőíves felmérések eredményei alapján kijelenthető, hogy az Egyezmény gyakorlati alkalmazásának volumene mérsékelt, elmarad attól a sikerességtől, amit a jogirodalom tulajdonít a számára. A jelenség gátolja a CISG központi célkitűzését: a nemzetközi adásvétellel kapcsolatos költségek csökkentését. Mivel számos, az Egyezményben rögzített jogintézmény és szabályozási koncepció került beemelésre az Egyezményben részes államok saját jogába, valamint, mivel az Egyezményt eddig kilencvennégy ország fogadta el, kizárható annak lehetősége, hogy a CISG-t annak nem megfelelő szabályai miatt nélkülözi a nemzetközi kereskedelmi kapcsolatokban. Az Egyezmény figyelmen kívül hagyásának lehetséges indoka lehet az Egyezménnyel kapcsolatos ismeretek hiányából adódó aggály és bizonytalanság, mellyel szemben a nemzeti anyagi jog alkalmazása kényelmesebb és kiszámíthatóbb megoldásnak tűnik. Ezzel összhangban több ország tekintetében is a kizárás elsődleges indokaként a CISG nem túl széleskörű ismertsége került megjelölésre. Az Egyezménnyel kapcsolatos ismeretek hiányából fakadó kizárások csökkentése érdekében szükséges lenne az, hogy a jogi karokon történő oktatás keretében nagyobb hangsúlyt fektessenek a nemzetközi kereskedelmi jog és a Bécsi Vételi Egyezmény szabályrendszerének a megismertetésére, elsajátítására. További eszközként szolgálhat az, hogy az ügyvédi kamarák keretén belül sor kerüljön az Egyezmény szabályainak oktatására azáltal, hogy beemelik azt a továbbképzés rendszerébe, így ösztönözve az ügyvédek arra, hogy javasolják ügyfeleik számára az Egyezmény alkalmazását a nemzetközi adásvételi jogviszonyuk vonatkozásában. Reálisan gondolkodva azonban be kell látnunk azt, hogy a CISG oktatásával kapcsolatos intenzitás növelése nem jelenthet valódi megoldást a problémára, csupán enyhítheti azt, figyelemmel arra, hogy a nemzeti jog ebben az esetben is ismertebb, következésképpen kényelmesebb és kiszámíthatóbb megoldást fog jelenteni az ügyvédek és ügyfeleik számára. Az Egyezmény kizárásának további oka, hogy nem fedi le az adásvételi jog teljes területét.

A CISG gyakorlati jelentőségét növelő valódi és hatékony megoldásként az szolgálhatna, ha rekodifikáció során törlésre kerülne az Egyezmény kizárására lehetőséget biztosító rendelkezés, melynek következtében a CISG kötelezően alkalmazandó lenne abban az esetben, ha a szerződő felek a részes államokhoz tartoznak. Ebben az esetben is biztosítható lenne a felek számára a szerződési

szabadságból fakadó autonómia azáltal, hogy a CISG bármely rendelkezésétől – egyező akarattal – eltérhetnek. A megoldás következtében nem maradna más lehetősége az ügyvédeknek, mint mélyebb ismereteket szerezni a CISG-vel kapcsolatosan, melynek elérése érdekében számos jogirodalmi munka, valamint az UNIDROIT által működtetett esetjogi adatbázis, és az UNCITRAL által néhány évente közzétett, rendkívül terjedelmes esetjogi kivonat áll rendelkezésre, így meghaladva azt az általános nézetet, hogy a CISG ismerete nem megfelelő mértékű. Ennek következtében megvalósíthatóvá válna a CISG deklarált célkitűzése, a nemzetközi adásvételi tranzakciós költségek csökkentése. Az Egyezmény széleskörű elfogadottsága, valamint annak ténye, hogy az Egyezmény számos jogintézménye, illetve szabályozási koncepciója került beemelésre az egyes részes államok saját jogrendszerébe, jól rávilágít arra, hogy a CISG kötelező jellegű alkalmazása nem minősülne radikális lépésnek, hiszen az adásvételi jogra vonatkozó szabályokat a részes államok többsége számára kielégítő módon sikerült összegeznie. A rekodifikáció során érdemes lenne az Egyezmény tárgyi hatályát is bővíteni akként, hogy az lefedje az ingatlanok, és a jogok (társasági üzletrészek, iparjogvédelmi jogok) adásvételét is. A rekodifikáció hiányában fennállhat annak a reális lehetősége, hogy a CISG a feledés homályába merül, hiszen a megalkotása óta eltelt több mint 40 év sem volt elegendő arra, hogy a nemzetközi adásvétellel foglalkozó ügyvédek körében meghatározó eszközzé váljon, annak ellenére, hogy számos, az Egyezmény rendelkezéseinek értelmezését, alkalmazását elősegíteni hivatott forrás áll a jogi képviselők rendelkezésére.

A UPICC közzétett joggyakorlatának a revíziója eredményeként egyértelműen rögzíthető, hogy az UNIDROIT Alapelvek elsődlegesen a nemzeti jog, valamint a nemzetközi egyezmények értelmezését, kiegészítését hivatott elősegíteni, a felek hajlandósága a UPICC elsődleges alkalmazása iránt rendkívül csekély mértékű. Megfigyelhető az a tendencia, hogy az eljáró bíróságok a felek jogválasztó klauzulájának a hiányában, valamint abban az esetben, ha a felek a szerződés keretében a *lex mercatoria* kategóriájára hivatkoznak, a UPICC primátusát érvényesítik, amely azonban hátrányosan érintheti az egymással jogvitában álló feleket, figyelemmel arra, hogy ilyen esetekben az Alapelvek alkalmazása kényszermegoldást jelent, melynek következtében a bíróság olyan normákat alkalmaz, melyek tartalmát és joggyakorlatát a felek nem ismerik a szükséges mértékben. Az eljáró bíróságoknak figyelmet kellene fordítania arra, hogy ne zárják ki a UPICC alkalmazását a jogvita kereteiből, arra hivatkozással, hogy az a

lex mercatoria kodifikációjának tekinthető, amely nem bír normatív jelentőséggel, így nem helyettesítheti az alkalmazandó nemzeti jogot, mert ez a felfogás a UPICC-ban foglaltakkal ellentétes, hiszen az akkor is alkalmazást nyer, ha a felek megállapodása az általános jogelvek, a *lex mercatoria* vagy hasonló szabályok alkalmazására vonatkozik. Az esetjogi revízió eredménye szerint a CISG és a UPICC közötti kölcsönhatás megfelelően működik a gyakorlatban, hiszen a közzétett jogviták döntő többségében a UPICC-t a CISG kiegészítésére, illetve értelmezésének elősegítésére alkalmazták az eljáró bíróságok.

Mindkét jogi instrumentum vonatkozásában kijelenthető továbbá, hogy a jogalkotási modellként történő alkalmazásuk rendkívül sikeres, számos ország polgári jogi kódexének a kodifikációja során jelentős szerepet tulajdonítottak a rendelkezéseinek, így megvalósítva egyfajta közvetett jogegységesítést a különböző nemzeti jogrendszerek polgári jogának a tekintetében.

A tudományos közlemény elkészítését az EFOP-3.6.3-VEKOP-16-2017-00007 azonosító számú, „Tehetségből fiatal kutató” A kutatói életpályát támogató tevékenységek a felsőoktatásban című projekt támogatta.

Irodalomjegyzék

Könyvek, szakkikkek

ALPER, Gizem (2019): The Importance of the CISG in International Trade. Letöltés ideje: 2021. 11. 23., elérhető: [The Importance of the CISG in International Trade \(turkishlawblog.com\)](#)

BORONKAY Miklós (2015) Kártérítés fedezeti szerződés alapján. Magyar Jog, 5. szám, pp. 274-282.

COYLE, John F. (2016) The Role of the CISG in U.S. Contract Practice: An Empirical Study. University of Pennsylvania Journal of International Law Volume 38., pp. 195-240. <https://doi.org/10.5195/jlc.2020.170>

CSÉCSY Andrea (2009) Előreláthatósági klauzula a szerződések jogában. Debreceni Jogi Műhely, 1. szám. Letöltés ideje: 2021. 12. 28., elérhető: [Debreceni Jogi Műhely - Előreláthatósági klauzula a szerződések jogában \(debrecenijogimuhely.hu\)](#)

FARIA, José Angelo Estrella (2016) The influence of the UNIDROIT Principles of international commercial contracts on national laws. *Uniform Law Review*, Volume 21., pp. 238-270. <https://doi.org/10.1093/ulr/unw013>

FITZGERALD, Peter L. (2008) The International Contracting Practices Survey Project: An Empirical Study of the Value and Utility of the United Nations Convention on the International Sale of Goods (CISG) and the Unidroit Principles of International Commercial Contracts to Practitioners, Jurists, and Legal Academics in the United States. *Journal of Law and Commerce*, Volume 27., pp. 1-111. <https://doi.org/10.5195/jlc.2008.15>

GLAVANITS Judit (2016) A Bécsi Vételi Egyezmény hazai és nemzetközi joggyakorlata – Egy empirikus kutatás első részeredményei. In: Glavanits Judit – Horváthy Balázs – Knapp László szerk. *Az európai jog és a nemzetközi magánjog aktuális kérdései - Ünnepi tanulmányok a 65 éves Milassin László tiszteletére*. Széchenyi István Egyetem Deák Ferenc Állam- és Jogtudományi Kar Nemzetközi Köz- és Magánjogi Tanszékének kiadása, Győr, pp. 65-83., ISBN 978-615-5391-83-5

GLAVANITS Judit (2017) A Bécsi Egyezmény magyar és nemzetközi joggyakorlata – kérdések és kétségek között In: *A nemzetközi adásvételi szerződések joggyakorlatának aktuális kérdései*, Széchenyi István Egyetem Deák Ferenc Állam- és Jogtudományi Kar Nemzetközi Köz- és Magánjogi Tanszékének kiadása, Győr, pp. 7-27., ISBN 978-615-5391-90-3

GRBIC, Kina: Putting the CISG Where it Belongs: in the *Uniform Commercial Code*, *Touro Law Review*, Vol. 29. 2013, pp. 173-203.

KOEHLER, Martin F. & YUJUN, Guo (2008) The Acceptance of the Unified Sales Law (CISG) in Different Legal Systems. *Pace International Law Review*, Volume 20., pp. 45-60.

KOEHLER, Martin: Survey regarding the relevance of the United Nations Convention for the International Sale of Goods (CISG) in legal practice and the exclusion of its application. Letöltés ideje: 2021. 11. 23., elérhető: <http://www.cisg.law.pace.edu/cisg/biblio/koehler.html>

LANDO, Ole (2005) CISG and Its Followers: A Proposal to Adopt Some International Principles of Contract Law. *The American Journal of Comparative Law*, Volume 53., pp. 379-401. <https://doi.org/10.1093/ajcl/53.2.379>

METZINGER Péter (2015) Pro lege fori. Avagy a kollíziós módszer elméleti szépsége és gyakorlati kudarca. In: Szabó Sarolta szerk. *Bonas Iuris Margaritas Quacrens – Emlékkötet a 85 éve született Bánrévy Gábor tiszteletére.* Pázmány Press, Budapest, pp. 205-229., ISBN 978-963-308-233-1

MIASHCHANOVA, Maryia (2016) *Globalization and International Commercial Contracts: the UNIDROIT Principles.* ADAPT University Press, pp. 48-65.

MOLNÁR István János (2016) *A nemzetközi gazdasági kapcsolatok joga II. – A nemzetközi gazdasági kapcsolatok magánjoga.* Patrocínium Kft., Budapest, ISBN 978-963-413-106-9

MUNOZ, Edgardo – KROEPFLY, Morfin (2020) *New Sales and Contract Law in Argentina and France – Models for Reform Inspired by the CISG and the PICC?*, *European Journal of Law Reform*, Issue 3., pp. 183-208.
<https://doi.org/10.5553/EJLR/138723702020022000002>

OSMANI-SADRIU, Dr. Vjosa (2019-2020) *Domestication of the CISG: Examples from a few jurisdictions.* *Journal of Law & Commerce*, Volume 38., pp. 386-405.
<https://doi.org/10.5195/jlc.2020.201>

PHILIPPOPOULOS, George V. (2008) *Awareness of the CISG Among American Attorneys.* *Uniform Commercial Code Law Journal*, pp. 357-371.

SCHLECHTRIEM, Peter (2005) *Basic Structures and General Concepts of the CISG as Models for a Harmonisation of the Law of Obligations.* *Juridica International*, pp. 27-34.

SCHWENZER, Ingeborg – HACHEM, Pascal (2009) *The CISG – Successes and Pitfalls.* *The American Journal of Comparative Law*, Volume 57., pp. 457-478.
<https://doi.org/10.5131/ajcl.2008.0013>

SPAGNOLO, Lisa (2014) *CISG Exclusion and Legal Efficiency.* *Global Trade Law Series* Volume 48.

SPAGNOLO, Lisa (2009) *The Last Outpost: Automatic CISG Opting Outs, Misapplications and the Costs of Ignoring the Vienna Sales Convention for Australian Lawyers,* *Melbourne Journal of International Law*, Vol. 10., 2009., pp. 141-216.

SZABÓ Sarolta (2014) A Bécsi Vételi Egyezmény, mint nemzetközi lingua franca: Az egységes értelmezés és alkalmazás újabb irányai és eredményei. Pázmány Press, Budapest, ISBN 978-963-308-172-3

VÉKÁS Lajos szerk. (2008) Szakértői Javaslat az új Polgári Törvénykönyv Tervezetéhez. Complex, Budapest, ISBN 978-963-224-937-7

WIDMER, Corinne – HACHEM, Pascal (2008) Switzerland. In: Franco Ferrari szerk. The CISG and its Impact on National Legal Systems. European Law Publishers, Munich, pp. 281-303.

ZELLER, Bruno: The significance of the CISG for the harmonisation and transplantation of international commercial law. Letöltés ideje: 2021. 11. 19., elérhető: ["The significance of the CISG for the harmonisation and transplantation of international commercial law"](https://www.vu.edu.au/research/centres/centre-for-international-law/publications/the-significance-of-the-cisg-for-the-harmonisation-and-transplantation-of-international-commercial-law) (vu.edu.au)

Esetjogi kivonatok

Court of Appeal of Rio Grande do Sul 70072362940

Arbitration Institute of the Stockholm Chamber of Commerce 117/1999, elérhető: <http://www.unilex.info/principles/case/793>

Constitutional Court Columbia C-1008, elérhető: <http://www.unilex.info/principles/case/1591>

Guangzhou Baiyun District People's Court (2001) Yun Fa Min Chu Zi no. 1430, elérhető: <http://www.unilex.info/principles/case/1241>

Gulf Cooperation Council Commercial Arbitration Centre 30/2008, 2021. 11. 23., elérhető: <http://www.unilex.info/principles/case/2293>

High Commercial Court of Ukraine 5023/4701/12, elérhető: <http://www.unilex.info/principles/case/1711>

High Commercial Court of Ukraine 42/90-10, elérhető: <http://www.unilex.info/principles/case/1700>

ICC International Court of Arbitration – Basle 8128, elérhető: <http://www.unilex.info/principles/case/637>

ICC International Court of Arbitration 11018, elérhető: <http://www.unilex.info/principles/case/1420>

ICC International Court of Arbitration	11256	elérhető: http://www.unilex.info/principles/case/1423
ICC International Court of Arbitration	12701	elérhető: http://www.unilex.info/principles/case/1408
ICC International Court of Arbitration	9875	elérhető: http://www.unilex.info/principles/case/675
ICC International Court of Arbitration, Lugano	9419,	elérhető: http://www.unilex.info/principles/case/664
ICC International Court of Arbitration, Mexico City	12949	elérhető: http://www.unilex.info/principles/case/2115
ICC International Court of Arbitration, Paris	8261	elérhető: http://www.unilex.info/principles/case/624
International Arbitration Court of the Chamber of Commerce and Industry of the Russian Federation	243/1998	elérhető: http://www.unilex.info/principles/case/1384
Internationales Schiedsgericht der Bundeskammer der gewerblichen Wirtschaft – Wien SCH-4318		elérhető: http://www.unilex.info/principles/case/635
Kyiv Commercial Court of Appeal	57/166-57/165	elérhető: http://www.unilex.info/principles/case/1758
Suprema Corte de Justicia de la Provincia de Mendoza, sala I(SCMendoza)(SalaI)		elérhető: http://www.unilex.info/principles/case/1630

ⁱ A kutatás eredményeit a 2015. december 1. és 2. napján megtartott „35 Years of CISG – Present Experiences and Future Challenges” elnevezésű nemzetközi konferencián ismertették az abban résztvevő szakemberek.

ⁱⁱ A Ptk. 6:63. § (5) bekezdése az Egyezmény 9. Cikke hasonlóan fogalmaz, továbbá egyértelmű az Egyezmény 33. Cikkének hatása a Ptk. 6:35. §-ában rögzített rendelkezés vonatkozásában is.

ⁱⁱⁱ Az adatbázis elérhető: <http://www.unilex.info/instrument/principles>